

011 POVJERENSTVO ZA FISKALNU POLITIKU

Rad i djelovanje Povjerenstva za fiskalnu politiku imalo je nekoliko faza razvoja. Prvotno je 2011. godine Odlukom o osnivanju Odbora za fiskalnu politiku (NN 40/11) osnovan Odbor za fiskalnu politiku kao stručno tijelo kojim je predsjedao ministar financija.

Zbog potrebe jačanja neovisnosti Odbora u skladu s odredbama Direktive Vijeća 2011/85/EU o zahtjevima za nacionalne proračunske okvire i jačanja uloge samog Odbora kao supervizora nad primjenom Zakona o fiskalnoj odgovornosti (NN 139/2010), Hrvatski sabor je 18. prosinca 2013. godine donio Odluku o osnivanju Povjerenstva za fiskalnu politiku (NN 156/13) po kojoj je Povjerenstvo postalo drugo radno tijelo Hrvatskog sabora zaduženo za praćenje provedbe ZFO-a odvojeno od izvršne vlasti odnosno Ministarstva financija.

Koncem 2021. godine po izboru prve predsjednice Povjerenstva te registracijom tijela kao poslovnog subjekta 9. prosinca 2021. godine Povjerenstvo za fiskalnu politiku postalo je neovisno i samostalno tijelo, nakon što je osam godina djelovalo kao drugo tijelo Hrvatskoga sabora te je započelo s uspostavom Ureda Povjerenstva.

Rad Povjerenstva temelji se na Zakonu o fiskalnoj odgovornosti (NN 111/18), Zakonu o proračunu (NN 144/21) te Godišnjem planu i programu rada Povjerenstva. Temeljem čl. 22. Zakona o fiskalnoj odgovornosti utvrđene su nadležnosti, zadaće i poslovi Povjerenstva koji se odnose na:

- razmatranje i procjenu rizika primjene fiskalnih pravila u srednjoročnim proračunskim dokumentima i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna,
- razmatranje i usporedbu makroekonomskih i proračunskih projekcija iz srednjoročnih proračunskih dokumenata s posljednje dostupnim projekcijama Europske komisije (dalje u tekstu: EK),
- praćenje ispunjavanja preporuka Vijeća Europske unije u svrhu rješavanja stanja prekomjernog proračunskog manjka i javnog duga,
- utvrđivanje nastanka katastrofe, odnosno postojanja većih gospodarskih poremećaja koje imaju značajan utjecaj na financijsko stanje općeg proračuna, a uslijed čega se privremeno odgađa primjena fiskalnog pravila, pod uvjetom da se time ne ugrožava fiskalna održivost u srednjoročnom razdoblju te
- davanje mišljenja Vladi RH o privremenom odgađanju primjene fiskalnih pravila u slučaju izvanrednih okolnosti.

Uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj postavilo je stroža pravila praćenja i koordinacije ekonomske politike država članica europodručja. Zakon o proračunu (NN 144/21) je prilagodio proračunski proces zahtjevima članstva u europodručju koje zahtijeva veću koordinaciju ekonomskih politika. Sukladno navedenom, Vlada je dužna pripremiti nacrt proračunskog plana radi konzultacija s Europskom komisijom, pri čemu makroekonomske projekcije moraju biti neovisne, odnosno Povjerenstvo ih mora potvrditi. Povjerenstvo u tom procesu ima važnu ulogu, jer je dužno ocijeniti predstavljaju li izrađene makroekonomske projekcije dobar temelj za izradu proračunskih planova, te odražavaju li proračunske projekcije makroekonomske projekcije i druge planirane i usvojene mjere, a što prema dosadašnjem Zakonu o fiskalnoj odgovornosti nije bilo dužno obavljati.

Sukladno st. 2. i st. 3. čl. 21. Zakona o proračunu definirane su nove zadaće Povjerenstva:

- vrši nepristranu i sveobuhvatnu ocjenu makroekonomskih i proračunskih projekcija te
- potvrđuje makroekonomske projekcije na kojima se temelji program stabilnosti (čl. 22.) i nacrt proračunskog plana (čl. 27.).

U narednom trogodišnjem razdoblju fokus poslovanja bit će usmjeren na uspostavu funkcionalnog Ureda Povjerenstva te na operativno izvršavanje redovnih obveza poslovanja. Povjerenstvo obavlja poslove koji se odnose na analize, projekcije i prognoze makroekonomskih i fiskalnih/proračunskih kretanja.

	Izvršenje 2022.	Plan 2023.	Plan 2024.	Plan 2025.	Plan 2026.	Indeks 2024/2023
01105 Povjerenstvo za fiskalnu politiku	78.852	411.210	857.011	705.489	740.544	208,4
Ukupno 011	78.852	411.210	857.011	705.489	740.544	208,4

01105 Povjerenstvo za fiskalnu politiku

	Izvršenje 2022.	Plan 2023.	Plan 2024.	Plan 2025.	Plan 2026.	Indeks 2024/2023
01105	78.852	411.210	857.011	705.489	740.544	208,4

2211 NEOVISNO PRAĆENJE PROVEDBE FISKALNE POLITIKE

	Izvršenje 2022.	Plan 2023.	Plan 2024.	Plan 2025.	Plan 2026.	Indeks 2024/2023
2211	78.852	411.210	857.011	705.489	740.544	208,4

Povjerenstvo za fiskalnu politiku je neovisno, samostalno, stručno i visokoprofesionalno tijelo Republike Hrvatske kojem je osnovni cilj osiguranje srednjoročne i dugoročne održivosti javnih financija odnosno fiskalne politike države. Povjerenstvo za fiskalnu politiku promiče stabilne i održive javne financije, zagovara transparentnost i odgovornost, upozorava na prekomjernu javnu potrošnju, nepristrano nadzire provedbu proračunskih planova i prati poštivanje fiskalnih pravila. Glavna svrha Povjerenstva je procijeniti u kojoj se mjeri postižu ciljevi fiskalne i ekonomske politike koju je predložila vlada te tako pridonijeti većoj transparentnosti i jasnoći u svezi s ciljevima i učinkovitosti ekonomske/fiskalne politike u Hrvatskoj.

Neovisnost i samostalnost u obavljanju poslova iz svog djelokruga rada i nadležnosti omogućuje Povjerenstvu za fiskalnu politiku ulogu supervizora nad primjenom Zakona o fiskalnoj odgovornosti, ali i nad provođenjem fiskalne politike države u cijelosti.

Povjerenstvo izvršava svoje poslove kroz program 2211 - Neovisno praćenje provedbe fiskalne politike. Program sadrži aktivnosti utvrđene planom rada Povjerenstva za fiskalnu politiku u kojem su iskazani planirani prihodi i primici te rashodi i izdaci razrađeni po vrstama prihoda i primitaka, pojedinim aktivnostima te godinama u kojima će teretiti državni proračun.

Povjerenstvo za fiskalnu politiku nastoji u javnom interesu, nepristrano, etično i efikasno pratiti te promicati transparentno, odgovorno i otvoreno fiskalnu održivost.

Opći cilj Povjerenstva je osiguravanje zadaća u skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti koji se odnosi na unapređenje sustava javnih financija.

Posebni ciljevi Povjerenstva usmjereni su na jačanje institucionalnog i pravnog okvira, razvoj administrativnih, stručnih i analitičkih, kao i infrastrukturnih kapaciteta, te jačanje međunarodne suradnje.

Opći i posebni ciljevi ostvaruju se u okviru aktivnosti Povjerenstva. Aktivnosti su utvrđene financijskim planom te obuhvaćaju sljedeće aktivnosti: A926001 - Administracija i upravljanje te provođenje kapitalnih projekata: K926002 – Informatizacija.

Cilj 1. Unapređenje sustava javnih financija

Pokazatelji učinka

Pokazatelj učinka	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2024.)	Ciljana vrijednost (2025.)	Ciljana vrijednost (2026.)
Potpuna provedba Zakona o fiskalnoj odgovornosti iz dijela Povjerenstva za fiskalnu politiku	Potpuna provedba Zakona o fiskalnoj odgovornosti iz dijela Povjerenstva za fiskalnu politiku utjecat će na ispunjenje fiskalnih pravila	%	100	Povjerenstvo	100	100	100

A926001 ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE

Zakonske i druge pravne osnove

Zakon o fiskalnoj odgovornosti

Zakon o proračunu

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022.	Plan 2023.	Plan 2024.	Plan 2025.	Plan 2026.	Indeks 2024/2023
A926001	78.129	347.560	775.650	653.725	688.780	223,2

Aktivnost A926001 Administracija i upravljanje podrazumijeva poslove neophodne za uspješno djelovanje Povjerenstva za fiskalnu politiku. Za izvršenje navedene Aktivnosti planirani su:

- rashodi za zaposlene
- materijalni rashodi
- financijski rashodi
- naknade građanima i kućanstvima te
- rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine.

U okviru aktivnosti A926001 Administracija i upravljanje planirana su sredstva u iznosu 775.650,00 eura za 2024. godinu, 653.725,00 eura za 2025. godinu te 688.780,00 eura za 2026. godinu.

U nastavku dajemo razradu planiranih sredstava po skupinama rashoda kako slijedi. Ukupni rashodi i izdaci odnose se na Rashode za zaposlene, Materijalne rashode, Financijske rashode, Naknade građanima i kućanstvima, Rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine te Rashode za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini. Rashodi za zaposlene planirani su prema potrebi tj. planu budućeg zapošljavanja službenika u Uredu Povjerenstva. Materijalni i financijski rashodi planirani su prema karakteristikama djelatnosti Ureda. Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja planirane su na temelju broja zaposlenih koji se školuju, a Ured sudjeluje u sufinanciranju školarina. Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine temelje se na analizi postojeće uredske opreme i namještaja, sagledavanju njihova potrebnog obujma, vrste i kvalitete u funkciji ostvarivanja preduvjeta za kvalitetno i pravodobno obavljanje zadanih poslova te sagledavanju realnih mogućnosti osiguranja sredstava u Državnom proračunu. Provođe se potrebni postupci jednostavne i javne nabave u skladu s iskazanim potrebama Ureda.

31 Rashodi za zaposlene

Vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na rashode u okviru aktivnosti Administracija i upravljanje, a to su rashodi za zaposlene i rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini.

Planirana su sredstva u iznosu od 293.585,00 eura za 2024. godinu, 341.166,00 eura za 2025. godinu te 342.958,00 eura za 2026. godinu.

U cilju jačanja stručnih kapaciteta Povjerenstva planirano je zapošljavanje određenog broja profesionalnog i stručnog osoblja u Uredu Povjerenstva. U Uredu će se, između ostalog, obavljati složeni poslovi ekonomskih analiza i prognoza koji zahtijevaju posebna stručna znanja. S obzirom na planirani ukupni broj zaposlenika, u Uredu Povjerenstva predviđena je horizontalna struktura u kojoj pretežu savjetnici odnosno analitičari s posebnim znanjima i vještinama iz makroekonomije, ekonometrije, (javnih) financija i kvantitativnih analiza. Za očekivati je da će na tržištu biti iznimno izazovno pronaći dovoljan broj osposobljenih kandidata za ova radna mjesta, zbog čega će biti nužno organizirati i njihovo dodatno osposobljavanje. Dodatno, ulaskom u eurozonu povećao se i obuhvat zadaća Povjerenstva u području makroekonomskog planiranja, što znatno povećava složenost poslova koji će se obavljati u Uredu Povjerenstva. Iako je već za 2023. godinu bilo predviđeno zapošljavanje ukupno 14 službenika, ono nije realizirano, već su zaposlene tek dvije državne službenice koje obavljaju administrativno-tehničke poslove. Stoga, ukupni rashodi za zaposlene za 2024. godinu se odnose na planirano zapošljavanje osam službenika (analitičara) za potrebe obavljanja stručnih poslova u Uredu Povjerenstva. Sredstva su planirana prema utvrđenoj potrebi kompletiranja Ureda Povjerenstva i neophodnom zapošljavanju službenika, bez kojih nije moguće pružiti adekvatnu podršku programima i zadaćama koje Povjerenstvo u skladu sa Zakonom o fiskalnoj odgovornosti mora izvršiti.

32 Materijalni rashodi

Planirana su sredstva u iznosu 417.026,00 eura za 2024. godinu, 296.361,00 eura za 2025. godinu te 333.606,00 eura za 2026. godinu. Sredstva su planirana za službena putovanja, naknade za prijevoz na posao i s posla, uredske potrepštine, energente i komunalije, telekomunikacijske usluge, usluge najma, usluge promidžbe, usluge vezane uz održavanje mrežne stranice Povjerenstva, intelektualne usluge, naknade za članove Povjerenstva, putne troškove članova Povjerenstva, nabavu sitnog inventara, režijske, telekomunikacijske i komunalne troškove, troškove zaštitne opreme, nabavu tiskovina, provođenje zaštite na radu, održavanje aplikativnih rješenja, usluge čišćenja, osiguranje reprezentacija i članarine tijelima, te usluge prijevoda. U sklopu ove rashodovne kategorije uključeni su i rashodi za izradu dodatne projektne dokumentacije i obnovu te adaptaciju poslovnog prostora oštećenog u potresu.

34 Financijski rashodi

Planirana su sredstva u iznosu 268,00 eura za svaku godinu planiranja. Sredstva su planirana za bankarske usluge, negativne tečajne razlike te zatezne kamate.

37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade

Planirana su sredstva u iznosu 6.637,00 eura za svaku godinu planiranja. Sredstva su planirana za dodatno školovanje zaposlenika.

42 Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine

Planirana su sredstva u iznosu 58.134,00 eura za 2024. godinu, 9.293,00 eura za 2025. godinu te 5.311,00 eura za 2026. godinu.

Sredstva su planirana za nabavu uredskog namještaja i uredske opreme, nabavu nove multimedijske i komunikacijske opreme, opreme za održavanje i zaštitu te ostale opreme.

K926002 INFORMATIZACIJA

Zakonske i druge pravne osnove

Zakon o fiskalnoj odgovornosti

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022.	Plan 2023.	Plan 2024.	Plan 2025.	Plan 2026.	Indeks 2024/2023
K926002	723	63.650	81.361	51.764	51.764	127,8

Kapitalni projekt K926002 Informatizacija odnosi se na informatizaciju Ureda Povjerenstva i nabavu računalne IT opreme te softwareskih rješenja u cilju razvoja kapaciteta i opremanja Ureda Povjerenstva. Materijalni rashodi odnose se na najam licenci. Rashodi za nabavu informatičke opreme planirani su prema broju djelatnika, karakteristikama djelatnosti Ureda i potrebnoj opremi za kvalitetno obavljanje poslova. Za provođenje navedenog planirani su rashodi za nabavu neproizvedene imovine i rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine potrebne za redovan rad i poslovanje Ureda Povjerenstva za fiskalnu politiku. S obzirom na glavne zadaće Povjerenstva, planirana sredstva obuhvaćaju uvođenje informatičke podrške za izradu makroekonomskih i fiskalnih analiza i projekcija, posebno u kontekstu izvora i stvaranja relevantnih baza podataka koje služe za izradu brzih i pouzdanih makroekonomskih i fiskalnih analiza i projekcija (aktivnosti vezane uz izradu pojedinih analitičkih izvještaja koja služe za analizu kao i za objavu podataka u svrhu fiskalne transparentnosti). Za potrebe izrade analiza planirana su sredstva za nabavu statističkih i matematičkih aplikacija i sličnih programa koji čine temeljne instrumente za rad Povjerenstva.

U okviru kapitalnog projekta K926002 Informatizacija planirana su sredstva u iznosu 81.361,00 eura za 2024. godinu, 51.764,00 eura za 2025. godinu te 51.764,00 eura za 2026. godinu.

U nastavku dajemo razradu planiranih sredstava po skupinama rashoda kako slijedi.

32 Materijalni rashodi

Planirana su sredstva u iznosu 16.591,00 eura za svaku godinu planiranja. Sredstva su planirana za različite licence čije je vrijeme trajanja do godinu dana (Microsoft, EvIEWS, Symantec back up, Antivirus i Firewall).

41 Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine

Planirana su sredstva u iznosu 17.918,00 eura za svaku godinu planiranja. Sredstva su planirana za licence Virtualizacija, Evault, Veem.

42 Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine

Planirana su sredstva u iznosu 46.852,00 eura za 2024. godinu, 17.255,00 eura za 2025. godinu te 17.255,00 eura za 2026. godinu.

Sredstva su planirana za nabavu računalne opreme (prijenosna i stolna računala, projektor, server i firewall) te raznih softwareskih alata za obradu podataka i modeliranje (urudžbeni/računovodstveni program i matematičke baze) nužnih za rad Povjerenstva.